

**ZAŁĄCZNIK NR 1 UCHWAŁY NR 28/14/15
RADY PEDAGOGICZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 84 W WARSZAWIE
z dnia 15 grudnia 2014 r.**

ORGANIZACJA TURYSTYKI SZKOLNEJ

**PROCEDURY I ZASADY ORGANIZOWANIA
WYCIECZEK, „ZIELONYCH SZKÓŁ”, IMPREZ SZKOLNYCH
w Szkole Podstawowej nr 84 w Warszawie**

I. Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2012 r. poz. 1137, 1448, z 2013 r. poz. 700, 991);
3. Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz.U. z 2011 r. Nr 208, poz.1241);
4. Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 208, poz.1240);
5. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Z 2005 r. Nr 108 poz. 908 ze zmianami).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 stycznia 1997r. w sprawie warunków jakie muszą spełniać organizatorzy wycieczki dla dzieci i młodzieży szkolnej (Dz.U. z 1997 r., Nr 12, poz. 67 ze zmianami);
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 maja 1997 r. w sprawie określenia warunków bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne. (Dz.U. z 1997 r. Nr 57, poz.358);
8. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 września 2005 r. w sprawie wzoru formularza listy podróżujących dla wycieczek w Unii Europejskiej (Dz.U. 188, poz. 1582);
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 listopada 2001 roku w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. Nr 135, poz.1516);
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2002 r., Nr 6, poz.69).

II. Działalność w zakresie krajoznawstwa i turystyki obejmuje następujące formy:

1. **Wycieczki przedmiotowe** (także wyjazdowe imprezy sportowe) - inicjowane i realizowane przez nauczyciela w celu uzupełnienia obowiązującego programu nauczania, w ramach danego przedmiotu lub przedmiotów pokrewnych,
2. **Wycieczki krajoznawczo-turystyczne** (jedno, dwu lub trzydniowe), w których udział nie wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych,
3. **Imprezy krajoznawczo-turystyczne** (biwaki, konkursy, turnieje, złazy, rajdy, spływy, zloty),
4. **Imprezy turystyki kwalifikowanej i obozy wędrowne**, w których udział wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych, w tym posługiwania się specjalistycznym sprzętem,
5. **Imprezy wyjazdowe** - związane z realizacją programu nauczania (zielona szkoła, szkoła zimowa, szkoła ekologiczna).

III. W dokumentacji wycieczki/ „zielonej szkoły”/ imprezy winny znaleźć się:

1. Karta wycieczki lub imprezy (wzór stanowi załącznik do przedmiotowego rozporządzenia z dnia 8 listopada 2001 roku) - wymóg dotyczący karty wycieczki lub imprezy zatwierdzonej przez dyrektora szkoły dotyczy wszystkich form wycieczek, „zielonych szkół” i imprez (tak krajowych, jak i zagranicznych) - **załącznik nr 1**;
2. Program i harmonogram wycieczki /„zielonej szkoły”/ imprezy- **załącznik nr 2**;
3. Regulamin danej wycieczki / „zielonej szkoły”/ imprezy - **załącznik nr 3** zawierający:
 - 1) Zadania i obowiązki kierownika wycieczki /„zielonej szkoły”/ imprezy,
 - 2) Zadania i obowiązki opiekuna wycieczki /„zielonej szkoły”/ imprezy,
 - 3) Obowiązki ucznia - uczestnika wycieczki /„zielonej szkoły”/ imprezy;
4. Tabela wypełniona przez rodzica/ opiekuna prawnego dziecka zawierająca: pesel, potrzeby żywieniowe dziecka, informacje o zażywanych lekach, zgodę na udział dziecka w zajęciach ruchowych, informacje o przeciwwskazaniach związanych ze stanem zdrowia dziecka, telefon kontaktowy z rodzicami / opiekunami- **załącznik nr 4** (wypełnienie tej tabeli jest jednoznaczne z wyrażeniem zgody rodzica/ opiekuna na wyjazd dziecka);
5. Po zakończeniu wycieczki /„zielonej szkoły”/ imprezy - podsumowanie, ocena stopnia realizacji programu, rozliczenie finansowe;

6. Zgodę na zorganizowanie wycieczek i imprez zagranicznych wyraża dyrektor szkoły po zawiadomieniu organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny (miesiąc przed wyjazdem).
7. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 2 zawiera w szczególności:
 - 1) nazwę kraju,
 - 2) czas pobytu,
 - 3) program pobytu,
 - 4) imię i nazwisko kierownika oraz opiekunów,
 - 5) listę uczniów biorących udział w wyjeździe wraz z określeniem ich wieku.
8. Dokumentacja wycieczki zagranicznej powinna zawierać również Listę Podróżujących dla **Wycieczek w Unii Europejskiej**, która stanowi załącznik do Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 września 2005 r. (Dz. U. 188, poz. 1582) oraz potwierdzenie ubezpieczenia uczestników (od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia za granicą) tzn. wskazywać nazwę firmy ubezpieczeniowej i numer polisy (lub kserokopię polisy).
9. Zorganizowanie wycieczki /„zielonej szkoły”/ imprezy możliwe jest tylko i wyłącznie po dokonaniu wszelkich formalności i akceptacji dyrektora szkoły.

W przypadku organizowania:

 - 1) wyjść do kina, teatru, muzeum itd. – przedstawienie dyrektorowi szkoły / wicedyrektorowi szkoły programu i harmonogram wycieczki na dwa tygodnie przez planowanym wyjściem;
 - 2) wycieczek całonocnych przedstawienie dyrektorowi szkoły / wicedyrektorowi szkoły programu i harmonogram wycieczki na miesiąc przed planowanym wyjazdem;
 - 3) imprezy wyjazdowej (np. „zielonej szkoły”) – przedstawienie dyrektorowi szkoły / wicedyrektorowi szkoły do 31 października programu i harmonogram imprezy zaplanowanej na wiosnę danego roku szkolnego;
 - 4) imprezy wyjazdowej (np. „białej szkoły”) – przedstawienie dyrektorowi szkoły / wicedyrektorowi szkoły do 31 maja programu i harmonogram imprezy zaplanowanej w zimę następnego roku szkolnego;
10. Zorganizowanie wycieczki /„zielonej szkoły”/ imprezy możliwe jest tylko i wyłącznie w przypadku, gdy uczestniczyć w niej będzie co najmniej 80% uczniów danego oddziału.

Wychowawca podejmujący się zorganizowania wycieczki tak planuje działania, by wzięło w niej udział jak najwięcej uczniów (atrakcyjność proponowanego wyjazdu, koszt wyjazdu, zorganizowanie pomocy finansowej uczniom w trudnej sytuacji materialnej, ustalenie planu zajęć dla uczniów, którzy nie uczestniczą w imprezie wyjazdowej).
11. Zorganizowanie wycieczki /„zielonej szkoły”/ imprezy możliwe jest tylko i wyłącznie w przypadku, gdy nauczyciel podejmujący się zorganizowania wycieczki przedstawi dyrektorowi szkoły / wicedyrektorowi szkoły imienną listę nauczycieli, którzy wyrazili zgodę na pełnienie obowiązków opiekuna podczas wycieczki i uzyska w tym względzie akceptację dyrektora szkoły / wicedyrektora szkoły.

Lista opiekunów wycieczki / imprezy wyjazdowej powinna być złożona w terminach określonych w ust. 9.

IV. Zagadnienia, które należy uwzględnić przy opracowaniu zasad organizacji wycieczek/ „zielonych szkół”/ imprez szkolnych:

1. Udział uczniów niepełnoletnich w wycieczkach i imprezach wymaga pisemnej zgody rodziców albo opiekunów prawnych (z wyjątkiem wycieczek przedmiotowych organizowanych w ramach zajęć lekcyjnych)
2. Dla zapewnienia prawidłowej opieki nad uczniami biorącymi udział w wycieczce lub innej imprezie **dyrektor szkoły wyznacza kierownika oraz opiekunów**, których liczba uzależniona jest od wieku i liczby uczestników, miejsca wycieczki lub imprezy i rodzaju środka lokomocji. Przy ustalaniu liczby opiekunów należy uwzględnić również ich doświadczenie i umiejętności pedagogiczne, stopień zdyscyplinowania i samodzielności grupy uczniów, sposób zorganizowania wycieczki, itp.

W przypadku nie uwzględnienia przez kierownika wycieczki / „zielonej szkoły”/ imprezy wyżej wymienionych aspektów dyrektor szkoły może odmówić udzielenia zgody na przeprowadzenie wycieczki.
3. **Kierownikiem wycieczki** turystyczno - krajoznawczej lub tzw. „zielonej szkoły” może być nauczyciel, pełnoletni instruktor organizacji harcerskiej, a po uzyskaniu zgody dyrektora - inna pełnoletnia osoba, która ukończyła kurs kierowników wycieczek szkolnych lub posiadająca uprawnienia przewodnika turystycznego, pilota wycieczek, przewodnika lub instruktora turystyki kwalifikowanej.
4. Dyrektor szkoły może wyrazić zgodę na łączenie funkcji kierownika i opiekuna wycieczki lub imprezy.

5. Kierownikiem wycieczki turystyki kwalifikowanej może być osoba z uprawnieniami przewodnika turystycznego, pilota wycieczek, przewodnika lub instruktora turystyki kwalifikowanej, bądź osoba posiadająca stopień trenera, instruktora w odpowiedniej dyscyplinie sportu.
6. Kierownik i opiekunowie są odpowiedzialni za stworzenie warunków zapewniających bezpieczeństwo wszystkim uczestnikom wycieczki lub imprezy, sprawując ciągły nadzór nad pełnym przestrzeganiem przez wszystkich uczestników wycieczki obowiązujących zasad bezpieczeństwa. Odpowiedzialność ta spoczywa również na kierowniku i opiekunach w przypadku korzystania z kadry pedagogicznej Domów Wczasów Dziecięcych. Jest to równoznaczne z obecnością opiekunów na zajęciach organizowanych przez pracowników DWD.
7. Kierownicy i opiekunowie wycieczek szkolnych i innych imprez turystyczno - krajoznawczych zobowiązani są do ścisłego przestrzegania przepisów przeciwpożarowych, sanitarno - epidemiologicznych oraz zasad korzystania z dróg publicznych i szlaków turystycznych, a także przestrzegania innych szczegółowych regulaminów oraz zarządzeń wykonawczych władz oświatowych, administracyjnych i samorządowych. Wszyscy uczestnicy wycieczek i imprez turystyczno - krajoznawczych zobowiązani są do bezwzględnego przestrzegania bezpieczeństwa i zasad szczególnej ostrożności oraz wykonywania wszystkich poleceń kierownika i opiekuna.
8. Kierownicy i opiekunowie muszą posiadać umiejętność udzielania pierwszej pomocy. Troska o bezpieczeństwo uczestników wycieczki lub dowolnej imprezy turystyczno - krajoznawczej jest jednym z podstawowych obowiązków kadry wychowawczo-opiekuńczej. Kadre obowiązuje pełna znajomość przepisów, zachowanie pełnych warunków bezpieczeństwa dla uczestników oraz ścisłe ich przestrzeganie i egzekwowanie. Kierownik i opiekunowie wycieczki lub imprezy są zobowiązani możliwie jak najprędzej zapewnić fachową pomoc lekarską w przypadku zaistnienia wypadku lub choroby uczestnika wycieczki lub imprezy poprzez wezwanie lekarza.

9. Zalecane normy bezpieczeństwa:

1) Wycieczka autokarowa:

- a) liczebność grupy - 1 opiekun na 15 uczniów (nie licząc kierowcy i pilota/przewodnika); dostosowana do możliwości technicznych autokaru/liczby miejsc,
- b) miejsca przy drzwiach zajmują osoby dorosłe (opiekunowie),
- c) przejścia w autokarze muszą być wolne, nie mogą znajdować się tam dodatkowe miejsca do siedzenia;
- d) autokar musi być oznakowany - tablica „przewóz dzieci”,
- e) kierowca powinien posiadać świadectwo kwalifikacyjne kierowcy zawodowego oraz potwierdzenie sprawności technicznej autokaru - ważne przez 6 miesięcy,
- f) maksymalny czas jazdy jednego kierowcy bez przerwy - 4 godziny 30 minut, czas przerwy w jeździe - zalecane 45 minut,
- g) postoje mogą odbywać się tylko w miejscach do tego wyznaczonych, tj. na oznakowanych parkingach,
- h) po każdej przerwie w podróży należy sprawdzić stan liczebny dzieci,
- i) obowiązkiem opiekunów jest dopilnowanie dzieci w czasie jazdy (uczniowie nie mogą chodzić po autokarze, siedzieć tyłem, na oparciu, wyrzucać śmieci przez okno, itd.);

2) Wycieczka piesza:

- a) w czasie marszu jeden opiekun prowadzi grupę, drugi idzie na końcu,
- b) uczestnicy powinni posiadać ubiór (szczególnie buty) odpowiedni do miejsca i warunków atmosferycznych,
- c) w mieście należy poruszać się po chodnikach, a poza miastem - lewą stroną drogi, pojedynczo, ustępując z drogi nadjeżdżającym pojazdom,
- d) w lesie należy poruszać się po znakowanych szlakach turystycznych (na terenie parków narodowych lub krajobrazowych - wyłącznie) lub wyznaczonych ścieżkach,
- e) opiekun powinien posiadać mapę (wskazana jest znajomość terenu),
- f) przed wyruszeniem sprzed szkoły uczestnicy powinni być poinformowani o zasadach poruszania się po drogach i po lesie;

3) Wycieczka w góry:

- a) wyruszając w góry należy dokładnie zaplanować trasę, uwzględniając wiek, a także płeć uczestników - dla młodzieży w wieku 13-14 lat nie powinna przekraczać 12-13 km, tj. 4-5 godz. marszu wraz z odpoczynkami; dla młodzieży starszej długość trasy może ulec wydłużeniu,
- b) na wędrowkę należy wyruszać wcześniej rano, aby przed zmrokiem dojść do miejsca noclegu,
- c) liczebność grupy - 1 opiekun na 10 uczestników,
- d) uczestnicy powinni posiadać odpowiedni ubiór - buty sznurowane, kurtka (ze względu na zmienność pogody w górach oraz spadek temperatury wraz ze wzrostem wysokości); ekwipunek należy zabrać w plecaku,
- e) wszyscy uczestnicy wycieczki powinni poruszać się wyłącznie po oznakowanych szlakach turystycznych, w ten sposób, że na początku (za przewodnikiem) ustawione są osoby słabsze kondycyjnie, a na końcu osoby najsilniejsze,
- f) kolumnę otwiera i zamyka osoba dorosła,
- g) na terenach powyżej 1000 m n.p.m. wycieczkę prowadzi wyłącznie przewodnik górski lub przewodnik turystyki górskiej,
- h) na terenie parków narodowych wycieczki prowadzą wyłącznie upoważnieni przewodnicy górscy;

4) Wycieczka rowerowa:

- a) liczebność - 2 opiekunów na grupę 10 - 13 uczniów (zgodnie z prawem o ruchu drogowym w kolumnie rowerów nie może jechać więcej niż 15 osób),
- b) w przypadku kilku grup odstępy między nimi powinny wynosić co najmniej 200 metrów,
- c) wszyscy uczniowie muszą posiadać kartę rowerową,
- d) prowadzący wycieczkę powinien jechać na początku, za nim najslabsi w grupie, następnie pozostali uczniowie, drugi opiekun na końcu grupy,
- e) tempo jazdy powinno być dostosowane do możliwości najsłabszego uczestnika;
- f) odstępy pomiędzy jadącymi do 5 m,
- g) uczestnicy wycieczki powinni jechać jeden za drugim (nie wolno jechać obok siebie), jak najbliżej prawej krawędzi drogi, zgodnie z przepisami ruchu drogowego,
- h) opiekun wycieczki winien posiadać apteczkę pierwszej pomocy oraz narzędzia do ewentualnej naprawy rowerów, także zapasowe dętki i wentyle oraz pompkę,
- i) uczestnicy powinni posiadać ubiór odpowiedni do jazdy oraz kask ochronny na głowę,
- j) z boku tylnego bagażnika (z lewej strony) powinno być przymocowane tzw. ramię bezpieczeństwa ze światłem odblaskowym na końcu;

5) Wycieczka turystyki kwalifikowanej:

Przepisy prawne nie definiują pojęcia „turystyka kwalifikowana”. W dostępnej literaturze turystyka kwalifikowana określana jest jako najwyższa forma specjalizacji turystycznej. Uprawianie jej wymaga specjalnego przygotowania psychofizycznego, zahartowania na trudy, umiejętności zachowania się w środowisku naturalnym i w obiektach turystycznych, a w niektórych przypadkach potwierdzonej przez właściwe organizacje umiejętności posługiwania się sprzętem turystycznym. W związku z tym, organizując wycieczkę turystyki kwalifikowanej, dla bezpieczeństwa jej uczestników, **należy zapewnić 1 opiekuna na grupę 10 uczniów. W szczególnych okolicznościach konieczne jest zwiększenie liczby opiekunów przy uwzględnieniu m.in. ukształtowania terenu, wieku i aktualnego stanu zdrowia uczestników, predyspozycji psychofizycznych oraz aktualnych i przewidywanych warunków atmosferycznych.**

10. Zalecenia i przeciwwskazania dla uczestników wycieczek i imprez:

- 1) w wycieczkach turystyczno - krajoznawczych nie mogą brać udziału uczniowie, w stosunku do których istnieją przeciwwskazania lekarskie,
- 2) opiekun wycieczki lub imprezy jest obowiązany sprawdzać stan liczbowy uczestników przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do punktu docelowego,
- 3) zabrania się prowadzenia wycieczek z młodzieżą podczas burzy, śnieżycy, gołoledzi,
- 4) zabrania się urządzania wycieczek górskich bez udziału wykwalifikowanego przewodnika górskiego,
- 5) zabrania się uczestnikom dotykania przedmiotów mających połączenie z liniami wysokich napięć, manipulowania niewypałami, spożywania różnego rodzaju owoców, co do których nie ma pewności, że są jadalne,
- 6) przed wyruszeniem na wycieczkę należy zaopatrzyć się w dobrze wyposażoną apteczkę,

- 7) przed wyjazdem na wycieczkę opiekunowie są zobowiązani do zaznajomienia uczestników z zasadami bezpieczeństwa na jezdniach, drogach, w autokarze, statku wycieczkowym, na peronach kolejowych (przejazdy PKP), na szlakach turystycznych i górskich — szczególnie o niewyprzedzaniu przewodnika, oddalaniu się lub opóźnianiu marszu,
- 8) po przybyciu na miejsce noclegowe należy dokładnie zapoznać się z rozmieszczeniem dróg ewakuacyjnych, pomieszczeniami sanitarno – higienicznymi,
- 9) kierownik i opiekunowie powinni zdecydowanie eliminować próby zakłócania ciszy i snu uczniów oraz dopilnować, aby nikt nie wychodził z miejsca noclegowego, zwrócić szczególną uwagę na respektowanie bezwzględnego zakazu palenia tytoniu, spożywania pod jakąkolwiek postacią alkoholu i zażywania narkotyków lub innych niedozwolonych używek,
- 10) w przypadku nieszczęśliwego wypadku należy niezwłocznie udzielić pomocy wszystkim jej potrzebującym (na szlaku – wszystkim potrzebującym), niezwłocznie powiadomić właściwe służby medyczne, zawiadomić rodzinę i dyrektora szkoły.

KARTA WYCIECZKI / IMPREZY

Klasa _____, termin _____, ilość dni _____

Temat wycieczki / imprezy _____

Cel i założenia programowe wycieczki / imprezy

Trasa wycieczki / imprezy

HARMONOGRAM WYCIECZKI / IMPREZY

Data i godzina wyjazdu	_____
Data i godzina przyjazdu	_____
Odległość w km	_____
Miejscowość	_____
Adres punktu docelowego wycieczki jednodniowej	_____
Adres punktu noclegowego i żywieniowego	_____
Telefon punktu noclegowego	_____
Liczba uczestników	_____
Kierownik (imię i nazwisko)	_____
Telefon komórkowy kierownika	_____
Liczba opiekunów	_____
Środek lokomocji	_____

OŚWIADCZENIE

Zobowiązuję się do przestrzegania przepisów dotyczących zasad bezpieczeństwa na wycieczkach i imprezach dla dzieci i młodzieży.

Opiekunowie wycieczki / imprezy
(imiona, nazwiska, podpisy)

Kierownik wycieczki / imprezy

(podpis)

ORGANIZACJA DNIA PRACY PODCZAS NIEOBECNOŚCI NAUCZYCIELA

Na zastępstwa na zajęcia lekcyjne proponuję:

Lp.	Godz.	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek
1.	08.00 – 08.45					
2.	08.50 – 09.35					
3.	09.50 – 10.35					
4.	10.40 – 11.25					
5.	11.45 – 12.30					
6.	12.50 – 13.35					
7.	13.45 – 14.30					
8.	14.40 – 15.25					
9.	15.30 – 16.15					
10.	16.20 – 17.05					

Na zastępstwa na dyżury proponuję:

Lp.	Godz.	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek
1.	07.50 – 08.00					
2.	08.45 – 08.50					
3.	09.35 – 09.50					
4.	10.35 – 10.40					
5.	11.25 – 11.45					
6.	12.30 – 12.50					
7.	13.35 – 13.45					
8.	14.30 – 14.40					
9.	15.25 – 15.30					
10.	16.15 – 16.20					

Odwołuję zajęcia:

Adnotacje organu prowadzącego lub sprawującego nadzór pedagogiczny¹

Potwierdzenie zgłoszenia wycieczki		
ZASTĘPSTWA	ŚWIETLICA SZKOLNA	WYŻYWIENIE
Podpis wicedyrektora	Podpis kierownika świetlicy	Podpis intendenta

Zatwierdzam

(pieczęć i podpis dyrektora szkoły)

¹ adnotacje przewidziane w wypadku wycieczki zagranicznej.

PROGRAM I HARMONOGRAM WYCIECZKI

klasy _____ w dniach _____

Temat wycieczki / imprezy _____

Cel i założenia programowe wycieczki / imprezy

Program wycieczki

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

Harmonogram wycieczki

Data i godzina wyjazdu _____

Data i godzina przyjazdu _____

Odległość w km _____

Trasa wycieczki / imprezy _____

Miejscowość _____

Adres punktu docelowego wycieczki jednodniowej _____

Adres punktu noclegowego i żywieniowego _____

Telefon punktu noclegowego _____

Liczba uczestników _____

Kierownik (imię i nazwisko) _____

Telefon komórkowy kierownika _____

Liczba opiekunów _____

Środek lokomocji _____

REGULAMIN WYCIECZKI

1. Podstawowym celem wycieczki jest realizacja celów dydaktyczno – wychowawczych.
2. Podczas wycieczki obowiązują właściwe relacje uczeń – uczeń:
 - a) szanujemy potrzebę prywatności,
 - b) pamiętamy o istnieniu pojęcia „cudza własność”,
 - c) dbamy o przyjazną atmosferę tak, aby nikt nie czuł się samotny i wyobcowany,
 - d) nie stosujemy przemocy,
 - e) uznajemy istnienie odmiennego zdania na dany temat.
3. Podczas wycieczki obowiązują właściwe relacje uczeń – opiekun, opiekun – uczeń:
 - a) szanujemy się nawzajem,
 - b) uczestników obowiązuje stosowanie się do poleceń opiekunów.
4. Każdy uczestnik wycieczki zobowiązany jest:
 - a) zapoznać się z zasadami regulaminu wycieczek szkolnych obowiązujących w SP 84 w Warszawie,
 - b) zapoznać się z harmonogramem wycieczki oraz bezwzględnie go przestrzegać,
 - c) wykonywać polecenia oraz dostosować się do nakazów i zakazów wydawanych przez organizatorów (opiekunowie, kierownik, przewodnik, kierowca, pilot),
 - d) zachowywać się w sposób kulturalny i zdyscyplinowany (zachowanie każdego uczestnika wycieczki może mieć wpływ na bezpieczeństwo innych osób!),
 - e) nie oddalać się od grupy,
 - f) przestrzegać zasad poruszania się po drogach, transportu zbiorowego, bezpieczeństwa przeciwpożarowego,
 - g) informować opiekunów o jakichkolwiek sytuacjach niebezpiecznych mogących zagrażać życiu i zdrowiu uczestników wycieczki,
 - h) zgłaszać opiekunowi wycieczki wszelkie objawy złego samopoczucia,
 - i) dostosować się do obowiązujących w obiektach muzealnych regulaminów,
 - j) dbać o czystość, ład i porządek w miejscach, w których się przebywa,
 - k) kulturalnie odnosić się do opiekunów, kolegów i innych osób,
 - l) pomagać słabszym, mniej sprawnym,
 - m) bezwzględnie przestrzegać zakazu palenia papierosów, picia alkoholu, napojów energetyzujących, zażywania narkotyków oraz innych środków odurzających.
5. Osoby nieprzestrzegające regulaminu i zasad przepisów bezpieczeństwa będą podlegały karom określonym w statucie szkoły.
6. Popelnienie poważnego wykroczenia, w tym zakazów określonych w punkcie 4m będzie skutkowało zawiadomieniem rodziców (prawnych opiekunów) uczestnika wycieczki oraz dyrektora szkoły.
7. W wypadku łamania przez ucznia postanowień niniejszego regulaminu kierownik wycieczki może podjąć decyzję o zakończeniu uczestnictwa dziecka w wycieczce. Rodzice (prawni opiekunowie) po otrzymaniu informacji o decyzji kierownika wycieczki zobowiązani są do natychmiastowego odebrania dziecka z wycieczki.

ZADANIA I OBOWIĄZKI KIEROWNIKA WYCIECZKI

1. Do zadań kierownika wycieczki należy:

- 1) Opracowanie programu i harmonogramu wycieczki, a w przypadku „zielonej szkoły” rozbudowanego o elementy (możliwości) realizacji wybranych przedmiotów;
- 2) Opracowanie regulaminu i zapoznanie z nim wszystkich uczestników;
- 3) Zapewnienie warunków do pełnej realizacji programu i regulaminu wycieczki lub imprezy oraz sprawowanie nadzoru w tym zakresie;
- 4) Zapoznanie uczestników z zasadami bezpieczeństwa oraz zapewnienie warunków do ich przestrzegania;
- 5) Określenie zadań opiekuna w zakresie realizacji programu, zapewnienie opieki i bezpieczeństwa uczestnikom wycieczki lub imprezy;
- 6) Nadzorowanie zaopatrzenia uczestników w sprawny sprzęt i ekwipunek oraz apteczkę pierwszej pomocy;
- 7) Dokonywanie podziału zadań wśród uczestników;
- 8) Dysponowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na organizację wycieczki lub imprezy;
- 9) Dokonywanie podsumowania, oceny i rozliczenia finansowego wycieczki lub imprezy po jej zakończeniu;
- 10) Nawiązanie kontaktu z Wydziałem Ruchu Drogowego Policji (zgłoszenie czasu i miejsca podstawienie autokaru w celu przeprowadzenia przez Policję kontroli pojazdu i osoby kierującej;
- 11) Obowiązkiem kierownika jest zwrócenie uwagi kierującemu autokarem, gdy ten nie przestrzega przepisów ruchu drogowego;
- 12) Uzyskanie od przedstawicieli biura turystycznego aktualnej informacji o stanie obiektu (bazy noclegowej) i rozlokowania pokoi;

Dotyczy wyjazdu: _____

w terminie: _____

Zapoznałem się z obowiązkami:

_____ - kierownik wycieczki / „zielonej szkoły”
(czytelny podpis kierownika wycieczki / „zielonej szkoły”)

ZADANIA I OBOWIĄZKI OPIEKUNA WYCIECZKI

- 1) W wycieczkach mogą brać udział tylko ci uczniowie, w stosunku do których nie istnieją przeciwwskazania lekarskie.
- 2) Opiekun wycieczki jest zobowiązany sprawdzić stan liczbowy uczniów przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do punktu docelowego.
- 3) Zabrania się prowadzenia wycieczki z młodzieżą podczas burzy, śnieżycy, gołoledzi lub innych złych warunków stwarzających zagrożenie.
- 4) Należy przestrzegać regulaminów dotyczących obiektów, na terenie których znajdują się uczestnicy wycieczki.
- 5) Osoba podejmująca się zawodowo lub społecznie prowadzenia wycieczek powinna przestrzegać następujących zasad:
 - a) posiadać właściwe przeszkolenie, zgodnie z obowiązującymi przepisami,
 - b) znać i stosować przepisy bezpiecznego uprawiania turystyki, szczególnie w zakresie ochrony przeciwpożarowej, sanitarno-epidemiologicznej, przepisów ruchu drogowego, urządzeń komunikacyjnych i innych,
 - c) prowadzić zajęcia zgodnie z programem imprezy, opracowanym na podstawie obowiązujących przepisów, zatwierdzonym przez Dyrektora Szkoły,
 - d) omówić z uczestnikami trasę wycieczki, informować o kolejnych jej etapach i miejscach pobytu,
 - e) stopień trudności wycieczki dostosować do poziomu wiedzy, wieku i płci uczniów,
 - f) odpowiednio dozować wysiłek fizyczny, normując długość dziennych etapów, ciężar bagażu, okres trwania przerw wypoczynkowych i snu,
 - g) przeciwdziałać znużeniu psychicznemu dzieci, dozując właściwie zakres wiedzy przekazywanej w trakcie imprezy,
 - h) uczyć bezpiecznych zasad uprawiania turystyki,
 - i) uczyć przestrzegania higieny osobistej, specyficznej dla każdego rodzaju działalności turystycznej,
 - j) dostosować formę imprezy do aktualnej pogody, pory dnia i roku,
 - k) rozwijać nawyki orientacyjno-przestrzenne,
 - l) dbać o ochronę środowiska naturalnego,
 - m) nieść pomoc na szlaku wszystkim potrzebującym,
 - n) przestrzegać zasad prawidłowego żywienia uczestników, zarówno w zakresie jakości potraw jak i czasu ich spożywania,
 - o) przestrzegać przepisów o ruchu drogowym zarówno na drogach lądowych jak i wodnych,
 - p) pamiętać o ubezpieczeniu uczestników oraz kierujących imprezą na okres jej trwania od następstw nieszczęśliwych wypadków,
 - q) zabrać odpowiednio wyposażoną apteczkę turystyczną oraz zapoznać uczestników z jej zawartością, przeznaczeniem znajdujących się tam środków i sposobem udzielania pierwszej pomocy,
 - r) zapoznać uczestników z regulaminem wycieczki / „zielonej szkoły” dotyczącym obowiązków ucznia – co zostaje potwierdzone podpisem ucznia,
 - s) zebrać od rodziców/opiekunów informacje (w formie tabeli) dotyczące: potrzeb żywieniowych dziecka, zażywania leków, udziału dziecka w zajęciach ruchowych – ewentualne przeciwwskazania związane ze stanem zdrowia, telefon kontaktowy,
 - t) przekazać informacje dotyczące daty i godziny wyjazdu oraz przewidywanego powrotu
 - u) przekazać dziecko rodzicom / prawnym opiekunom po powrocie z wycieczki.

Dotyczy wyjazdu: _____

w terminie: _____

Zapoznałem się z obowiązkami:

(czytelny podpis opiekuna wycieczki / „zielonej szkoły”)

- opiekun wycieczki / „zielonej szkoły”

OBOWIĄZKI UCZNIĄ - UCZESTNIKA WYCIECZKI / „ZIELONEJ SZKOŁY”

1. Każdy uczeń uczestniczący w wycieczce obowiązany jest zgłosić opiekunowi o istniejących w stosunku do niego przeciwwskazaniach lekarskich.
2. Każdy uczeń winien niezwłocznie po zauważeniu zgłosić opiekunowi brak innego uczestnika wycieczki.
3. Każdy uczeń winien zapoznać się z regulaminem obiektu, na terenie którego się znajduje oraz z drogami ewakuacyjnymi.
4. Uczestnik imprezy powinien przestrzegać następujących zasad:
 - 1) Przestrzegać ustalonego rozkładu dnia (cisza nocna);
 - 2) Posiadać przy sobie aktualną legitymację szkolną;
 - 3) Znać i stosować przepisy bezpiecznego uprawiania turystyki;
 - 4) Zapoznać się z programem imprezy;
 - 5) Znać kolejne etapy wycieczki, oraz miejsce stałego pobytu;
 - 6) Informować niezwłocznie opiekuna o kłopotach w pokonywaniu trudów imprezy;
 - 7) Zachowywać się odpowiednio na szlakach turystycznych;
 - 8) Przestrzegać zasad higieny osobistej;
 - 9) Spożywać posiłki;
 - 10) Prawidłowo korzystać z przerw przeznaczonych na wypoczynek i sen;
 - 11) Dostosować swój ubiór do aktualnej pogody, pory dnia i roku;
 - 12) Rozwijać poczucie orientacji przestrzennej;
 - 13) Dbać o ochronę środowiska;
 - 14) Zapoznać się z wyposażeniem apteczki turystycznej i zastosowaniem środków z niej zawartych;
 - 15) Zapoznać się ze sposobami udzielania pierwszej pomocy;
 - 16) Przestrzegać przepisów ruchu na drogach lądowych i wodnych;
 - 17) Nie oddalać się od grupy;
 - 18) Informować opiekuna o zauważonych zagrożeniach;
 - 19) Nie zbliżać się do miejsc niebezpiecznych takich jak urwiska, woda, tory, linie energetyczne i in.;
 - 20) Bezwzględnie wykonywać polecenia opiekuna;
 - 21) Informować bezzwłocznie opiekuna o wszelkich zauważonych nieprawidłowościach.
5. Uczestnikom wyjazdu zabrania się:
 - 1) Posiadania i picia napojów alkoholowych,
 - 2) Posiadania i palenia papierosów,
 - 3) Posiadania i brania środków odurzających,
 - 4) Posiadania przy sobie przedmiotów łatwopalnych, środków pirotechnicznych, ostrych narzędzi (np. noży) i innych przedmiotów zagrażających bezpieczeństwu uczestników.
 - 5) Korzystania z (telefonów komórkowych po 22.00 - złamanie tego zakazu skutkować będzie zdeponowaniem telefonu u opiekuna).
6. Przedmioty wartościowe, np. telefony, aparaty fotograficzne, zabierane są przez uczniów na własną odpowiedzialność.

Niniejszy regulamin został omówiony i przedstawiony wszystkim uczestnikom wycieczki szkolnej w dniu _____.

**Zapoznałem (am) się z programem wycieczki oraz regulaminem wycieczki,
akceptuję go i zobowiązuję się do jego przestrzegania.**

Lp.	Nazwisko i imię	Data	Podpis ucznia
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			

Załącznik nr 4**LISTA UCZESTNIKÓW WYCIECZKI / „zielonej szkoły”**

(podać miejsce docelowe wycieczki / „zielonej szkoły”)

w dniach _____
(podać termin wycieczki / „zielonej szkoły”)

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Pesel	Potrzeby żywieniowe dziecka (dieta, itp.)	Zażywane leki – zgoda rodzica na podanie ich przez nauczyciela	Zgoda rodzica na udział dziecka w zajęciach ruchowych	Przeciwwskazania związane ze stanem zdrowia	Telefon kontaktowy rodzica
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							
16.							
17.							
18.							

19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

Opiekun grupy: